

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KÓD MATERIÁLU: VY_52_INOVACE_10_4

TÉMATICKÁ OBLAST: POŽIVATINY

TÉMA: ČAJ

DATUM: 27.11.2012

AUTOR: Mgr. ANNA MACÍČKOVÁ

ŠKOLA: Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín, příspěvková organizace

OBOR VZDĚLÁNÍ: STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ SLUŽBY

ANOTACE: Materiál je určen k výuce odborných předmětů. Žáci se seznámí s druhy a významem čaje.

ZDROJE:

Obrázky:

1,2,3,4,5,6,7-clipart MS Word 2010

8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18- autor Mgr. Anna Macíčková

ČAJ

1

ZAŘAZENÍ:

POŽIVATINA

POCHUTINA s povzbuzujícími účinky

rostlinného původu

NÁPOJ

2

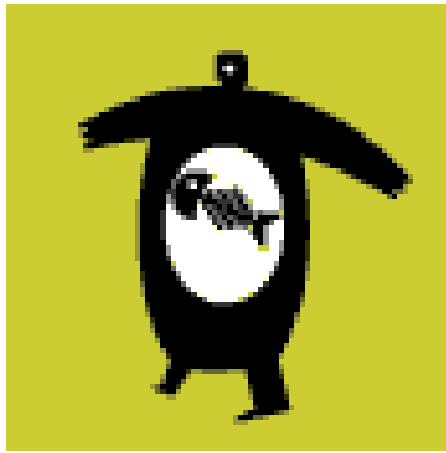
3

VÝZNAM ČAJE :

- ◆ podporuje činnost mozku, trávení
- ◆ dodává tekutiny
- ◆ některé pomáhají léčit

4

5

6

7

DRUHY :

- teplý, studený

8

- porcovaný, sypaný, granulovaný

9

10

- lístkový, ovocný, bylinný

11

1. LÍSTKOVÉ - Z ČAJOVNÍKU :

- ✓ lístkový čaj se získává z keře čajovníku, vysokého asi 1,5 m , obírají se zelené lístky.
- ✓ do naší republiky se dováží z Číny, Indie, Cejlonu, Japonska, Ruska...

- ✓ povzbuzuje nervovou soustavu – proti únavě
- ✓ obsahuje ML, V, kofein, thein – TŘÍSLOVINY
- ✓ obsahuje antioxidanty / ničí rakovinotvorné buňky/
- ✓ podporuje trávení

Bílý - mladé lístky, nebo květy čajovníku

Zelený – sušené lístky

Černý

- ✓ fermentovaný (zapařený před sušením- ztmavne)
- ✓ obsahuje třísloviny, které způsobují po výluhu čaje nad 3 minuty zácpu, pije se neslazený při průjmech

Červený

2. **OVOCNÉ**

- ✓ sušené plody či listy ovoce
- ✓ dodávají vitamíny
- ✓ zvyšují odolnost organismu
- ✓ působí proti únavě a stresu
- ✓ dochucují se kořením

3. BYLINKOVÉ

12

- ✓ získává se z bylin
- ✓ sbíráme - květy (černý bez)
listy (máta)
kořen (pampeliška)
- ✓ jsou drogou, obsahují léčivé látky -vyrábí se z nich léky
- ✓ musíme znát účinky byliny, ze které pijeme čaj
některé snižují tlak

- ✓ pijeme je při potížích, určitou dobu
- ✓ střídáme druhy bylin na čaj
- ✓ při dlouhodobém pití stejného druhu čaje mohou škodit
- ✓ nesbíráme u cest a ve městě
- ✓ největší účinek mají čerstvé byliny
- ✓ sušené byliny mají méně účinných látek než čerstvé
- ✓ můžeme mrazit
- ✓ sušené byliny spotřebujeme na čaj do 1 roku, pak jen ke koupelím vhodné
- ✓ sušíme rozložené ve stínu při 30 °C
- ✓ nesbíráme mokré byliny, zčernaly by
- ✓ při sušení se nesmí zapařit

Čaje se mezi sebou různě míchají (ovocný+ zelený) + ochucují kořením (zázvor) .

KVALITNÍ DOVÁŽENÉ ČAJE:

LAPACHO: kůra ze stromu – liány v Amazonii / proti rakovině, infarktu, mrtvici, na imunitu/

13

ROOIBOS : červený keř – 1,5 m, červená barva / velmi hodně minerálů/

14

GINKO – listy stromu jinanu laločnatého / na paměť, proti Alzheimerově chorobě/

15

OOLONG – částečně oxidovaný černý čaj
=polofermentovaný, něco mezi černým a zeleným

16

PU ERH - velmi kvalitní černý čaj / snižuje cholesterol,
na hubnutí /

17

MATE - až 15m strom cesmína paraquajská

18

Otázky pro upevnění učiva

1.Čaj řadíme mezi:

- a) potravinu rostlinného původu
- b) pochutinu rostlinného původu
- d) nápoj živočišného původu

2.Květy,listy a kořen se získávají z čaje:

- a) lístkového
- b) ovocného
- c) bylinkového

3.Čaj černý má povzbuzující účinky vyluhováním:

- a) do tří minut
- b) nad tři minuty

4. Protirakovinné účinky má nejvíc čaj:

- a) černý
- b) ovocný
- c) zelený

5. Dlouhodobě se nesmí pít čaj:

- a) ovocný
- b) bylinkový
- c) černý

protože.....

Obrázky:

1,2,3,4,5,6,7-klipart MS Word 2010

8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18- autor Mgr. Anna
Macíčková